

системності банкрутств в економіці, зниженням довіри клієнтів до банків і дефіцитом кредитних ресурсів для позичальників. Для попередження цих негативних наслідків НБУ і власники банків застосовують відповідні механізми регуляторного впливу, надають фінансову підтримку, що трансформує конкурентні умови діяльності банків й суттєво впливає на розроблення їхніх фінансових стратегій.

Список використаних джерел:

1. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua>
2. НБУ оприлюднив оновлений план упровадження регуляцій для банків у 2021–2024 роках. URL: <https://yur-gazeta.com/golovna/nbu-oprilyudniv-onovleniy-plan-uprovadzhennya-regulyaciy-dlya-bankiv-u-20212024-rokah.html>
3. Національний банк запроваджує вимоги до капіталу банків на покриття операційних ризиків від початку 2022 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-zaprovadjuje-vimogi-do-kapitalu-bankiv-na-pokrittya-operatsiynih-rizikiv-vid-pochatku-2022-roku>
4. Операційні ризики: управління та основні напрями зниження. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/1326/1/vestnik_UDAZT_2012_37_Posohov_Opera.pdf

ТЕХНОЛОГІЯ БЛОКЧЕЙН: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

Артем'єва О. О. канд. екон. наук, доцент, Покотильська Л. О. здобувач бакалаврського рівня вищої освіти, Університет ДФС України

На сучасному етапі розвитку бухгалтерського обліку зростає роль запровадження інноваційних технологій, які відкривають нові перспективи. Це дозволяє побудувати комплексну інформаційну систему для управління діяльністю будь-якого підприємства. Ряд фахівців стверджують, що майбутнє обліку має передбачати необхідність впровадження блокчейну в бухгалтерську практику [1].

Серед вітчизняних авторів вплив технології блокчейн та інновацій на бухгалтерський облік загалом вивчали: Р. О. Гартінгер, М. В. Дубініна, О. В. Мельниченко, С. В. Сирцева, Ю. М. Попівняк, Є. Ф. Палій, В. Д. Шквір.

Блокчейн – це база даних усіх операцій, які проводяться в системі, що створюється у вигляді блоків інформації, у кожному з яких записана певна кількість операцій і при цьому кожний наступний блок містить у собі частину інформації попереднього блоку [2, с. 141–143].

Система постійно перевіряє дані в блоках, і, якщо вони змінюються, наприклад, внаслідок проведення якої-небудь трансакції – сповіщає про це, водночас записуючи нову інформацію в новий блок. Таким чином, блокчейн є сам собі бухгалтером. Він відслідковує усі фінансові операції, в режимі реального часу сповіщає про всі зміни і при цьому не допускає помилок або умисних маніпуляцій з цифрами – по суті, це і є ідеальний бухгалтерський облік [3].

У блокчейн можна зберігати дані про видані кредити, права на нерухомість, порушення правил дорожнього руху, наданих раніше позиках і так далі. Тобто практично про все, що потребує окремого незалежного запису і, при необхідності, перевірки. Головною його відмінною рисою й незаперечною перевагою є те, що цей реєстр даних не зберігається в якомусь одному місці, а розподілена серед декількох тисяч комп'ютерів у всьому світі [4].

Недоліками блокчейну є: відсутність нормативної бази та стандартів регулювання операцій відображених з використанням блокчейн-технологій; потенційні проблеми кібербезпеки; відсутність законодавчо затвердженої відповідальності за ведення розподіленої бази даних. Також запровадження технології тягне за собою великі витрати на забезпечення працівників відповідною технікою та витрати електроенергії [5, с. 137-144].

Проте, існують вагомні переваги, зокрема, технологія дасть змогу ефективно боротися з шахрайством і значно розширить можливість регулюючих органів відстежувати діяльність організації, зробить облік прозорим, дасть змогу вести його в реальному часі. Ухилення від сплати податків буде легко виявлятися й стане просто неможливим, якщо всі угоди й транзакції будуть оцифровані. Ця мережа буде протоколювати всі дії сторін і не дасть можливості створення тінювих схем. Факти господарської діяльності окремих юридичних осіб будуть оцифровані, зберігатися в блокчейні й відображатися на спеціальній платформі, яка сама розрахує податок. У перспективі ця технологія знизить витрати на утримання штату працівників і позбавить від помилок [6, с. 198-202].

Головні проблеми застосування новітніх технологій, зокрема технології блокчейн в Україні – це нестача кваліфікованих кадрів та низький рівень цифровізації про що свідчать показники наведені у табл. 1.

Таблиця 1

Показники розвитку цифрових технологій в Україні*

Показники	Рік	Місце в рейтингу	Значення показника
Індекс мережевої готовності (Networked Readiness Index)	2016	64 (із 139)	4
Індекс використання Інтернету (Internet usage statistics)	2018		93,4%
Індекс розвитку інформаційних та комунікаційних технологій (ICT Development Index)	2018	82 (із 193)	0,62
Глобальний індекс конкурентоспроможності (Global Competitiveness Index)	2019	85 (із 141)	57
Глобальний індекс інновацій (Global Innovation Index)	2020	45 (із 131)	36,32

Джерело: складено за [5, ст.137-141]

Отже, блокчейн за його суттю деякі вчені вважають бухгалтерським обліком. Значною перевагою застосування цієї системи у бухгалтерському обліку є недопущення шахрайства та уникнення помилок спричинених людським фактором. Проте, відсутність нормативної бази та потенційні проблеми кібербезпеки заважають впровадженню технології блокчейн у сферу бухгалтерського обліку. Крім того, запровадження технології в Україні

стикається з перешкодами пов'язаними з компетенцією працівників та рівнем цифровізації.

Список використаних джерел:

1. Сучасні технології менеджменту, інформаційне, фінансове та облікове забезпечення розвитку економіки в умовах євроінтеграції : збірник тез доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Черкаси, 16–17 квітня 2020 року. Черкаси: Східноєвропейський університет економіки і менеджменту, 2020. 557 с.
2. Ситник І.П., Фоміна В.С. Вплив фінтеху на розвиток сучасних платіжних систем України. *Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»*. Випуск 2 (15). 2019. С.139-143.
3. Блокчейн, штучний інтелект і бухгалтерія. URL: <http://kreston-gcg.com/ua/blokchain-shtuchniy-intelekt-i-bukhalteria/>
4. Брітченко І.Г., Даньшина Ю.В. Переваги, можливості та недоліки технології блокчейн. Фінансово-кредитний механізм активізації інвестиційного процесу : зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф. , 10 листопада 2017 року, Київ: КНЕУ, 2017. С. 106-109.
5. Попівняк Ю.М. Технологія блокчейн у бухгалтерському обліку й аудиті: сучасний стан, можливості та перспективи застосування. *Економіка, управління та адміністрування*. (89) 2019: 137-144.
6. Ілляшенко К.В. Перспективи застосування технології блокчейн в бухгалтерському обліку. *Інфраструктура ринку*. Випуск 40. 2020. С. 198-202.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ПІД ВПЛИВОМ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Артем'єва О. О., канд. екон. наук, доцент, Сергун Д. В., студент, Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь

Пандемія коронавірусу COVID-19, що охопила світ, створила цілий ряд різнопланових загроз для розвитку української економіки. Адекватна оцінка цих загроз є вельми складною та до того ж часто матиме імовірнісний характер через їх неординарність та новизну. Україна теж уже має певний власний досвід боротьби з пандемією коронавірусу COVID-19 на своїй території. Проте для фахівців у галузі медицини й біології не лише в Україні, а й у світі залишається доволі багато «білих плям» щодо поведінки коронавірусу SARS-CoV-2, який викликав пандемію COVID-19. Це є наочним відображенням високого ступеня невизначеності щодо подальшого перебігу цієї хвороби у світі, й в Україні зокрема [5].

Основоположне значення для оцінювання перспектив розвитку української економіки мають показники ухваленого ВРУ, згідно з пропозицією КМУ, Державного бюджету України на 2020 р. У новій редакції Державного бюджету, доходи якого зменшено на 119,7 млрд грн. – до 975,8 млрд грн, порівняно з чинним законом, водночас збільшено видатки на 82,4 млрд грн – до 1266 млрд грн. У результаті граничний дефіцит державного бюджету збільшено з 96,3 млрд до 298,4 млрд грн. Покривати зростаючий дефіцит бюджету планують за рахунок запозичень. Дозволений ліміт державного боргу станом на 31 грудня збільшиться з 2,045 трлн до 2,387 трлн грн.